

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій

Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС
освітньої компоненти ОК34
Навчальна дисципліна -
Економіка підприємства

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
Спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	«Будівельна техніка та автомобілі»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Окландер Тетяна Олегівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва, oklander@odaba.edu.ua

Осетян Оксана Миколаївна, старший викладач кафедри економіки та підприємництва, o-x-a-n-a@odaba.edu.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з **МЕТОДАМИ І СПОСОБАМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПОЄДНАННЯ ВСІХ ЕЛЕМЕНТІВ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ, НАЯВНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ВИСОКОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.**

Наприклад: Вміння здійснювати розрахунок амортизаційних відрахувань різними методами.

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань з економіки підприємства. Студенти самостійно або в групах виробляють власні господарські рішення, здійснюють їх оцінку.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань за такими дисциплінами: Вища математика, Економічна теорія.

Програмні результати навчання

ПРН5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

ПРН6. Відшукувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- економічну сутність, склад, структуру, ознаки класифікації, форми відтворення, методи нарахування амортизації основних засобів машинобудівних підприємств;
- економічну сутність, склад, структуру, ознаки класифікації та основи нормування оборотних засобів машинобудівних підприємств;
- поняття, структуру та ознаки класифікації персоналу підприємства;
- поняття та склад нематеріальних ресурсів і нематеріальних активів підприємства;
- зміст й характеристику витрат на виробництво продукції;
- поняття собівартості та особливості калькулювання собівартості продукції;
- поняття доходу й фінансового результату діяльності підприємства.

володіти:

- сучасної нормативно - правовою базою регулювання процесів підприємницької діяльності на Україні;
- методами, організаційно-економічними механізмами та інструментами здійснення підприємницької діяльності;
- методикою розрахунку показників економічної ефективності роботи підприємства.

вміти:

- аналізувати структуру, динаміку, технічний стан та ефективність використання основних засобів;
- оцінювати структуру та ефективність використання оборотних засобів;
- визначати професійно - кваліфікаційний рівень, наявність та рух персоналу, його ділові якості та результати роботи;
- визначати рівень якості та конкурентоспроможності продукції;
- розраховувати собівартість продукції;
- розраховувати дохід, прибуток та рентабельність підприємства.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Основи функціонування підприємства	2	2		4
2	Виробничий потенціал підприємства.	2	2		4
3	Виробнича програма та потужність підприємства	2			6
4	Основні виробничі фонди підприємства: характеристика, класифікація, показники використання.	2	2		4
5	Амортизація основних засобів підприємства як економічний процес	2	2		4
6	Оборотні виробничі фонди підприємства	2	2		4
7	Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства	2	2		4
8	Кадри та оплата праці на підприємстві	4	2		4
9	Витрати підприємства. Собівартість продукції (робіт, послуг)	2	2		4
10	Фінансові результати діяльності підприємства	2	2		4
11	Доходи і цінова політика підприємства	2	2		4
	Всього	24	20	-	46

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за освітньої компоненти «Економіка підприємства» складає 60 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	20	30
Контроль знань <i>поточний</i> ., в т.ч.:			
- усне опитування на практичних заняттях	кожен заняття	15	30
- виступ (доповідь)	1		
- тестування	2		
- творче завдання	1		
<i>Підсумковий</i> - іспит	1	25	40
Всього (частина I)		60	100

З дисципліни передбачено виконання **розрахунково-графічної роботи**.

Розрахунково-графічна робота складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретичну частину виконують у вигляді реферату, узагальнивши

матеріали кількох джерел. Слід висвітлити сутність, основні поняття та положення теми. В практичній частині слід розрахувати основні показники ефективної роботи підприємства.

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [2].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Залишкова вартість основних засобів це...

- 1) вартість придбання основних засобів, що включає ціну на момент придбання, витрати на транспортування, установку, монтаж і налагодження;
- 2) вартість придбання основних засобів, що включає ціну на момент придбання, витрати на транспортування, установку, монтаж і налагодження;
- 3) вартість реалізації зношених і знятих з виробництва основних фондів
- 4) вартість, яка отримана через шляхом вирахування із первісної основних засобів зносу, сума якого визначається за величиною амортизаційних відрахувань за весь минулий період служби даного об'єкта основних фондів.

2. Яке з наведених тверджень вірне:

- а) модернізація забезпечує розширене відтворення основних фондів;
- б) модернізація забезпечує просте відтворення основних фондів;
- в) модернізація усуває фізичне зношення основних фондів;
- г) модернізація усуває моральне зношення I роду;
- д) модернізація усуває моральне зношення II роду.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді іспиту. Завдання для іспиту складаються з теоретичних та практичних питань по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Економіка підприємництва: підручник. /за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової.// Окландер Т.О., Ветрогон О.В.,Петрищенко Н.А., Серьогіна Н.В. – Одеса: Бондаренко М.О., 2020.- 708

2. Окландер Т.О., Осетян О.М. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів спеціальності 133 "Галузеве машинобудування" / Т.О. Окландер, О.М. Осетян - м. Одеса: ОДАБА, 2017. – 23 с.

3. Економіка будівельного підприємства: підручник / Т.О. Окландер, І. А. Педько, О.Л. Камбур та ін.: К: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.

4. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.

5. Причепя, І. В. Економіка підприємства. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навчальний посібник / І. В. Причепя, Л. П. Руда. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 145 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості. Режим доступу: <https://mspu.gov.ua>

2. Васильєва Н. Ф., Кавура В. Л. Машинобудування як матеріально-технічна основа неоіндустріальної економіки України. Економіка промисловості. 2014. № 4 (68). С. 88–96.

3. Мартусенко І.В., Погрішук Б.В. Регіональна економіка: підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погрішук. – Тернопіль: Крок. – 2015. – 626 с.